

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vitæ Pontificum Romanorum

Ex Antiquis Monumentis Collectæ

Sandini, Antonio

Bambergæ, 1753

XCVI. Stephanus III. Anno Christi 768. Constantini Corpronymi 28.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65464](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65464)

concinnatione, ut *Gregorius tertius* Papa in litteris ad *Carolus Majorem* Dominum patrem *Pippini Regis* loquitur apud *Beronium* ad an. 740. §. 20.

(4) Vide *Historiam nostram Apostolicam*, ubi de *Apoitoniis* in universam.

XCVI.

STEPHANUS III.

ANNO CHRISTI 768.

CONSTANTINI COPRONYMI 28.

Bar. an. 768. §. 1. unum, §. qu. subrogatus est præter jus
Pag. §. 1. fāsque, *Philippo* pariter cessare jussu, legum
meruēque ex *sacrorum canonum* præscripto creatur *Stephanus* Nonis *Augusti* mensis, hujus nominis quartus, dictus à nonnullis tertius, (1) *Olivi* filius, *Siculus*. Is accitis ex *Gallia* atque *Italia* Episcopis, *Concilium* Romæ anno 769. §. 1. insequente habuit, in quo anathemate percussus est falsus Pontifex *Constantinus*, sancitumque decretum coercendis affectantibus Pontificatum. Tunc allatis sacratissimis canonibus, eisque liquidò perscrutatis, prolata est sententia ab eodem *Sacerdotali Concilio* sub

ANNO

anathematis interdicto, ne ullus unquam
 presumat Laicorum, neque ex alio ordi-
 ne, nisi per distinctos gradus ascendens,
 Diaconus, aut Presbyter Cardinalis fa-
 ctus fuerit, ad sacrum Pontificatus hono-
 rem promoveri. (2) De Episcopis verò
 atque Presbyteris & Diaconibus, quos
 ipse Constantinus consecraverat, ita in
 eodem Concilio promulgatum est, ut Epis-
 copi illi, si aliquis eorum Presbyter, aut
 Diaconus fuerit, in pristinum honoris sui
 gradum reverteretur. Et si placabiles
 fuissent coram populo civitatis suae, denuò
 facto decreto electionis, more solito cum
 Clero & plebe ad Apostolicam advenissent
 sedem, & ab eodem sanctissimo Stephano
 Papa benedictionis susciperent consecra-
 tionem. Presbyteri verò illi, ac Dia-
 cono ab eodem Constantino consecrati, simili
 modo in eo, quo prius existebant, habitu
 reverterentur. Et postmodum si qui eo-
 rum placabiles extitissent, antefatus bea-
 tissimus Pontifex Presbyteros eos aut Dia-
 conos consecraret; Statuens, ut hi, quò
 ex eis consecrandi erant, nequaquam ad
 potiore honorem ascenderent, nec ad
 Pontificatus promoverentur culmen. Po-
 stea in eodem Concilio statutum est, ut om-
 nia, quae idem Constantinus in Ecclesia-

sticis Sacramentis ac divino cultu egre-
 terata fuissent, seu, ut legunt alii, iu-
 randa essent, prater sacrum Bapisma, ac
 que sanctum Chrisma. (3) Damnata
 quoque Pseudosynodus Constanti-
 nopolitana adversus imagines sacras,
 cultusque earum probatus. Concilio
 dimisso, Stephanus statuit, ut omni
 Dominico die à septem Episcopis, Cardini-
 balibus hebdomadarius, qui in Ecclesia
 Salvatoris observabant Missarum solenni-
 tia, super Altare Beati Petri celebrare-
 tur, & Gloria in excelsis Deo, dice-
 retur. (4) Obiit Kal. Februarii anno
 772. cum annos tres, menses quinque,
 dies septem & viginti in Pontificatu
 fuisset. (5)

ANNOTATIONES.

(1) Baronius ad an. 768. §. 1. Vide anno-
 tat. 1. ad Sabinianum, & ad Valentinum.

(2) Ex Anastasio decretum recitat Gratia-
 nus dist. 79. cap. 4. unde colligi videtur, solis
 Presbyteris & Diaconis Cardinalibus sum-
 mum Pontificatum fuisse reservatum, cum
 antea etiam Subdiaconi Pontifices crearentur,
 ut dictum est annotat. 1. ad vitam De-
 usdedit.

(3) Anast. Bibl. in vita huj. Pont. p. 227.
 & 228.

Natalis Alexander in Hist. Eccl. Sac. VIII
 cap. 1. art. 8. Ex Anastasi narratione dis-
 ficul.

fuitas oritur gravissima de Sacrarum
 Ordinationum itoratione. Videtur enim
 nerum ordinasse Episcopos, quos Antipa-
 pa Constantinus consecraverat. Sed re-
 spondemus, Sacramentum Benedictionis ve-
 cari ab Anastasio, quod Sacramentale dux-
 rat quoddam fuit, ritusque sacer, quo
 antiquius depositi, & gradu suo dejecti,
 Pontificia reconciliationis beneficio ad
 pristinos honores iterum promovebantur,
 & pristinos in gradus restituiebantur. Ri-
 tum etiam illum Consecrationem appella-
 vit Anastasius, quia cum Ordinum suo-
 rum insignia reciperent coram Altari, &
 Benedictione Episcopi reconciliarentur, ac
 potestatem obeundi munia Ordinum, quos
 illegitimè susceperant, ejus indulgentiâ
 consequerentur, videbantur quasi de novo
 consecrari. Alio modo respondet Auxili-
 us lib. 2. De Ordinationibus Formosi Papæ
 cap. 4. Nunquam exemplum à malis esse su-
 merendum - - - Quocirca Constantinus, qui
 Neophytus, armisque circumseptus Aposto-
 licam sibi Cathedram usurpavit, jure dam-
 natus atque dejectus est. Jam verò quòd
 eum oculis privarunt, non Apostolicum, sed
 Apostolicum est. Ordinationem quoque ejus
 non rectitudinis intuitu, sed invidia zelo,
 contra Sanctorum Patrum sanctiones, in pri-
 stinos deposuerunt gradus. *Et infra:* Bene-
 quod Neophytum ab Apostolica celsitudine
 C 5 pro-

projecerunt. Sed manifestè in eis peccaverunt, qui secundum canones ordinati fuerant, & eos deponere non formidârunt, eoque nefario ausu iterum in eadem ordinatione consecrandos esse statuerunt. Alioquin frustra Sanctissimus Leo Papa consuluit, ut Pseudoepiscopi abjiciantur, & eorum Ordinatione rata consistere possit. Frustra enim Papa Anastasius præfixit, ut Ordinationes Acacii nulla portio læsionis attingeret. *Verùm multo verisimilius est, Stephanum & Episcopos, qui in Romana Synodo cum ipso sederunt, non ita fuisse Traditionis nescios, ut ordinatos a Constantino, qui verè, etsi non legitimè & canonicè, consecratus erat Episcopus, iterum ordinandos censerent. Ut enim alia omittam, non ignorabant celebre illud S. Gregorii Magni responsum lib. 2. epist. 32 ad Joannem Episcopum Ravennatensem dant* Illud autem quod dicitis, ut is, qui ordinatus est, iterum ordinetur, valdè ridiculum est, & ab ingenii vestri consideratione extraneum: nisi forrè quod exemplum ad medium deducitur; de quo ille judicandus est, qui tale aliquid fecisse perhibetur. Absit autem de Fraternitate vestra sic sapere. sicut enim baptizatus semel, iterum baptizari non debet: ita qui ordinatus est semel, in eodem Ordine iterum consecrari non debet. Sed si quis forsitan cum levi culpa ad Sacerdotium venit, pro culpa pœnitentia indici debet, & tamen Ordo servari. *Non ignorabant de-*

cre

cretum Concilii Capuani, quo Bonosi heretici Ordinationes probatae sunt: nec Synodi Carthaginiensis tertiae sanctionem, qua Concilii Capuani sententia confirmata est. Non ignorabant, S. Augustinum Lib. 1. De Baptismo contra Donatistas cap. 1. probare, non esse iterandum hereticorum baptismi, quia nec Sacramentum dandi baptismi, id est Ordinatio in eis iteratur. Non est igitur existimandum, eruditum Pontificem, ceterosque Praesules, praecipue Gallicanos, qui sacra eruditione erant conspicui, a Traditione defecisse, & sanxisse Ordinatores à Constantino & a papa iterum esse ordinandos. Sentit hoc etiam Baronius ad an. 769. §. 6. Contra vero Joannes Morinus in Comment. De Sacris Ordinationibus part. 3. Exercitat. 5. cap. 5. asserit Ordinatores à Constantino, utpote qui nullum Sacramenti Ordinis characterem recepissent, iterum initiatos fuisse Ordinibus sacris.

(4) Anastasius Bibliothecarius pag. 230.

Baronius ad an. 769. §. 12. *Hic prima mentio de septem Episcopis Cardinalibus reperitur, illis scilicet, qui proximos Urbi habentes Episcopatus assisterent Pontifici, eidem sanctae Romanae Ecclesiae annexi cardini. Quorum septem civilia nomina, ut scribit Joannes Diaconus in lib. De Ecclesia Lateranensi cap. 8: apud Mabillonium,*

tom.

tom. 2. Musei Italici pag. 566. hæc sunt
*Episcopus Hostiensis, qui debet consecrare
 & benedicere Apostolicum, præ omni-
 bus aliis: Episcopus S. Rufina secundus
 Episcopus Portuensis tertius; Episcopus
 Albanensis quartus; Episcopus Tuscan-
 nensis quintus; Episcopus Sabinensis sex-
 tus; Episcopus Prænestinensis septimus.*

Martene lib. 1. de antiquis Ecclesiæ ritibus cap. 3. art. 8. §. 3. pag. 327. Quo ex libro discimus, septem Episcopos Cardinales olim in Ecclesia Lateranensi hebdomadarum missarum solemnia per soluisse: quam, ob hanc prærogativam, laudat & extollit Petrus Damiani lib. 2. epist. 1. ad sanctos Episcopos Lateranensis Ecclesiæ Cardinales. De hac consuetudine ita scribit Joannes Diaconus in lib. De Eccl. Lateranensi cap. 8. Ad hoc igitur tam solenne sacrosanctum Altare - - - nullus ad sacrificandum audet accedere præter Dominum Apostolicum, & septem Cardinales Episcopos eisdemque Ecclesiæ hebdomadarios, qui Missam in hac sacrosancta Basilica celebrant per hebdomadas suas.

Bona lib. 2. rer. Liturgic. cap. 4. §. 5. Ratio hujus edicti est, quia olim à solo Episcopo (Gloria in excelsis) dici poterat, à Presbyteris verò in solo die Paschali dicebatur, ut initio Libri Sacramentorum S. Gregorii legimus: non quia ad Episcopos

pos maximè pertineat Missam celebrare, ut explicat Suarez tom. 3. in 3. p. disput. 83. sect. 1. sed quia revera sic ferebat mos priscus Ecclesie, ut soli Episcopi hunc hymnum dicerent, sicut soli in prima populi salutatione dicunt Pax vobis *his diebus*, quibus Gloria in excelsis *dici solet*. Vide annotat. 3. ad Telephorum, & 7. ad Symmachum.

(5) Ambrosius Autpertus in epist. ad hunc Pontificem, quam præponit libris suis in Apocalypsin S. Joannis tom. 13. Bibl. Patr. pag. 404. *Peto, ut vestro etiam decreto profuturi firmi maneat: quod videlicet nullum ante me alium tractatorem fecisse reperio*. Et his verbis Mabillonius Præfat. in Part. 2. Sac. 4. Benedict. num. 177. colligit. Autpertum existimasse, nullum ante se existisse Tractatorem, qui libris suis approbatoris decreti auctoritatem à Papa flagitaverit.

XCVII.

HADRIANUS I.

ANNO CHRISTI 772.

CONSTANTINI COPRONYMI 32.

HADRIANUS Theodori filius, Bar. an. Romanus, Diaconus Cardina- 772. 9.
 lis vitæ sanctimoniam & eruditione in- 3. 8.
 signis, anno 772. V. Idus Februar. Pag. 6. 1.
 Pontifex creatus est. Altero mense
 Pon-